



සබරගමුව පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - සති පාසල

10 - ශ්‍රේණිය

චිත්‍ර කලාව

නොවැම්බර් 2 වන සතිය

ඉන්ද්‍ර නිමිහ

ශිෂ්ටාචාරයේ මුද්‍රා



නිපුණතාවය - දේශීය, විදේශීය චිත්‍ර මුර්ති කැටයම් ගෘහ නිර්මාණ කලාවන්හි අනන්‍යතා හඳුනාගෙන ඒවායේ කලා ලක්ෂණ නිර්මාණ වලදී භාවිතයට ගනී.

නිපුණතා මට්ටම - ඉන්දීය චේතිහාසික කලා නිර්මාණ අධ්‍යයනය

- ඉගෙනුම් එල** -
- ඉන්ද්‍ර නිමිහ ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමු වී ඇති සුවිශේෂී කලා කෘති සොයා බලයි.
 - ඉන්ද්‍ර නිමිහ මුර්ති හා කැටයම් නම් කරයි.
 - ඉන්ද්‍ර නිමිහ කලා නිර්මාණවල චේතිහාසික පසුබිම විස්තර කරයි.
 - නිර්මාණාත්මක ශෛලිය සඳහා පදනම් වූ මාධ්‍ය හා ශිල්ප ක්‍රම විස්තර කරයි.
 - ඉන්ද්‍ර නිමිහ කලා නිර්මාණවල කලා ලක්ෂණ ඇගයීමට ලක් කරයි.

සැකසුම - කේ. එම්. ටී. එම්. පියතිලක (කෑ/දෙනි/ දොඹේපොල කතිෂ්ඨ විද්‍යාලය).



ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ මුද්‍රා

- ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය ආශ්‍රිතව මුද්‍රා 2000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් හමු වී ඇත.
- වෙළෙඳ භාණ්ඩවල ඇසුරුම් සලකුණු වශයෙන් යෙදීමට මෙම මුද්‍රා භාවිත කළ බව අනුමාන කරයි.
- මෙම මුද්‍රා දිගටි, අටපට්ටම් හා සතරැස් ආදී හැඩවලින් යුක්ත වේ.
- මෙම මුද්‍රා මත රූපවලට අමතරව අක්ෂර දක්නට ඇති අතර මේ අක්ෂර මේ වන තෙක් කියවීමට හඳුනාගෙන ඇත.
- මුද්‍රා මගින් ඉන්දු නිම්න වැසියන්ගේ ආගමික ඇදහිලි, විශ්වාස පිළිබිඹු කරන අතර ඔවුන්ගේ ජීවන විලාසය, සංස්කෘතික ලක්ෂණ කලා කෞෂල්‍යය හා තාක්ෂණික හැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය වේ.

1



මොල්ලිය සහිත ගව රූපය

- # ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමු වූ ගව රූප සහිත මුද්‍රා විසි පහකටත් වැඩි ප්‍රමාණය අතරින් කලාත්මක ප්‍රකාශනයක් සහිත මුද්‍රාවකි.
- # මෙහි ගවයාගේ ගති ස්වභාවය ඉතාමත් **තාත්වික** ලෙස නිරූපණය කර තිබේ.
- # පාර්ශවදර්ශී ස්වරූපයෙන් යුතු ගව රූපයේ ශරීරාංග තුළින් **ශක්තිය, තේජස හා ජව සම්පන්න බව** හොඳින් ඉස්මතු වී පෙනේ.
- # **ශව දෙවියන්ගේ වාහනය වූ නන්දී ගවයා** මින් සංකේතවත් කරන බව අදහස් කෙරේ.
- # බෙල්ලේ රැළි ශෛලීගත රටාවෙන් නිරූපණය කර ඇත. ගෙල වටා දමා ඇති තැල්ල මගින් මෙම මුද්‍රාව විසිතූරු වී ඇත.
- # ඇතැම් මුද්‍රාවල ගව රූප අභියස සුවඳ දුම්, වැනි වස්තු දක්නට තිබූ නිසා මෙම ගව රූප අති පූජනීය වස්තු ලෙස සලකා පුද පූජා තබන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය.
- # මෙම මුද්‍රාවට අමතරව එක් අඟක් සහිත ගවයා, කොට අං සහිත ගව රූප ආදී ගව සංකේත සහිත මුද්‍රා විශාල සංඛ්‍යාවක් හමු වී ඇති බවට වාර්තා වේ.

2



පශුපති (ශිව)

- # මෙම මුද්‍රාව අං සහිත දෙවියා ලෙස හඳුන්වයි.
 - # ඔහුගේ හිස මත අං යුගලක් සහිත ශිර්ෂාභරණයකි. එමෙන් ම ගෙල හා දෙඅත් වස්ත්‍රාභරණවලින් සරසා ඇත.
 - # ආසනයට පහළින් මුවෝ දෙදෙනෙකි. එසේම දේව රූපය වටා රයිනෝ, වෘෂභ, හස්ති සහ කොටි රූප දැකගත හැකි ය.
 - # මෙම මුද්‍රාවෙන් නිරූපිත දෙවියන් ශිවගේ මූලාදර්ශයක් බව සර් ජෝන් මාෂල් මහතා පවසා ඇත. එනම් ශිවගේ එක් වේශයක් වන පශුපති (කෘෂි කර්මාන්තයට අධිපති) මින් නිරූපිත බවයි.
 - # දේවරූපය ඉදිරි පෙනුමෙන් යුතු වන අතර සෙසු සියලු සත්ව රූප පාර්ශ්වදර්ශී ස්වරූපයෙන් දක්වා ඇත.
-

වැඩිදුර තොරතුරු පහත සඳහන් වෙබ් අඩවි හරහා ලබා ගත හැක.

<https://www.youtube.com/watch?v=LNgRfumBjPI>

<https://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/web/si/library-section/e-library-content/item/456-indunimna.html?catid=0>

https://si.wikipedia.org/wiki/%E0%B6%89%E0%B6%B1%E0%B7%8A%E0%B6%AF%E0%B7%94_%E0%B6%B1%E0%B7%92%E0%B6%B8%E0%B7%8A%E0%B6%B1_%E0%B7%81%E0%B7%92%E0%B7%82%E0%B7%8A%E0%B6%A7%E0%B7%8F%E0%B6%A0%E0%B7%8F%E0%B6%BB%E0%B6%BA

<https://divaina.com/daily/index.php/visheshanga3/48367-2020-09-29-11-38-59>

මෙම පාඩම ඇසුරින් සකසන ලද “World wall” ක්‍රියාකාරකමට යොමුවීම සඳහා පහත සඳහන් ලින්ක් එක භාවිත කරන්න.

<https://wordwall.net/resource/19152979>